

Sérhæfðar innlendar fjárfestingar Eftirlaunasjóðs FÍA

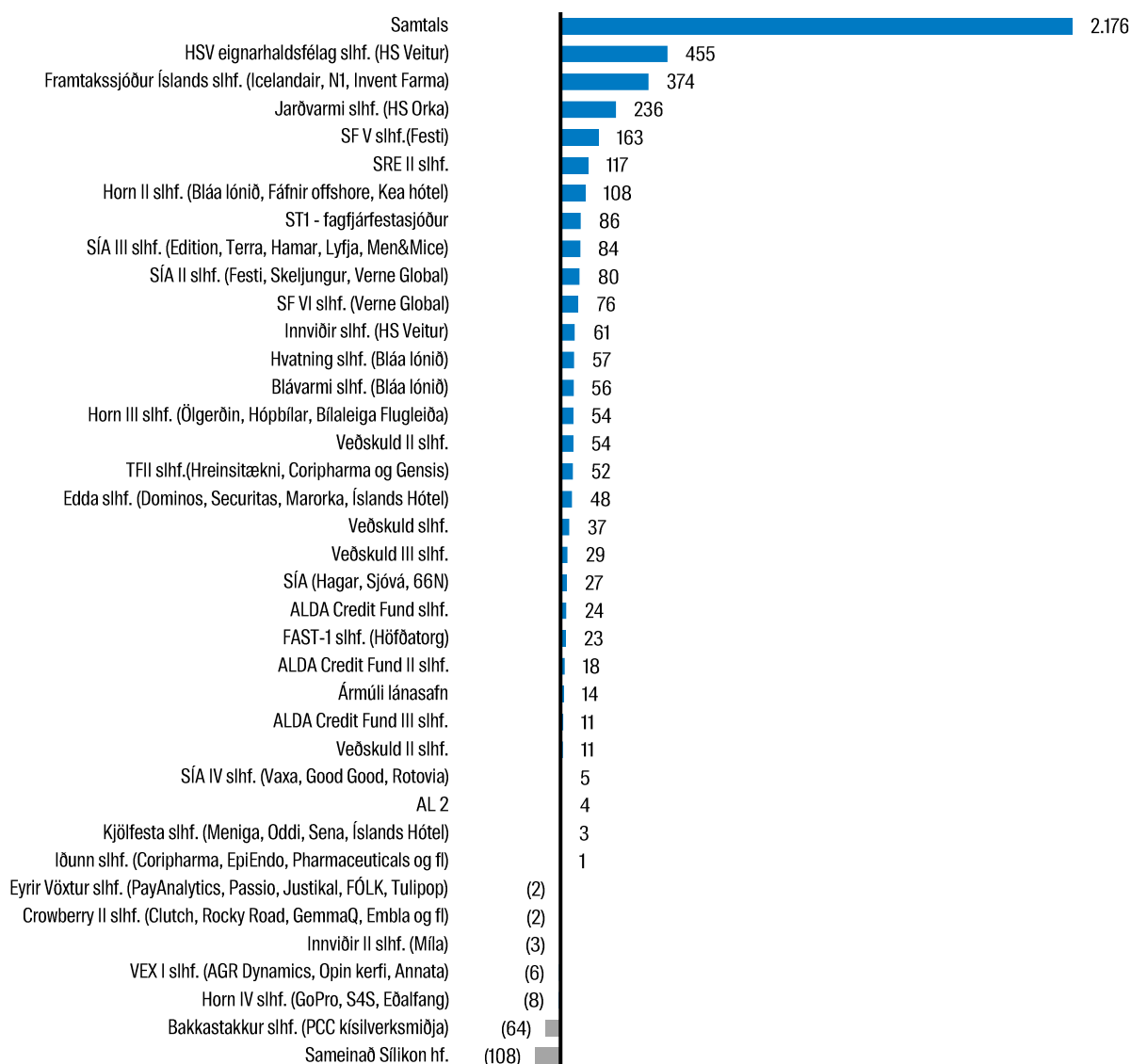
Hjá EFÍA er lögð áhersla á gagnsæi og greinamikil upplýsingaflæði til sjóðfélaga og því eru reglulega birtar fréttir eða fræðslugreinar um hin ýmsu málefni sem snúa að sjóðnum. Fyrir um ári var birt grein um árangur sérhæfðra fjárfestinga og hér að neðan verður framhald á þeirri umfjöllun þar sem farið verður yfir eignasafn sjóðsins í innlendum sérhæfðum fjárfestingum.

Innlendar sérhæfðar fjárfestingar

Áhættudreifing er mikilvægur þáttur í uppbyggingu eigna, sérstaklega þeirra sem hafa langan fjárfestingartíma, þar sem með henni má halda fram að dregið sé úr sveiflum í ávöxtun. Með hliðsjón af þessu hefur stjórn EFÍA sett sér það markmið í fjárfestingarstefnu undanfarinna ára að byggja upp dreift og fjölbreytt eignasafn bæði innanlands og erlendis.

Segja má að með breyttu fjárfestingarumhverfi lífeyrissjóða í kjölfar efnahagshrunsins árið 2008 hafi EFÍA hafið vegferð sína er kemur að innlendum sérhæfðum fjárfestingum. Slíkar fjárfestingar hafa verið eyrnamerktar með þeim hætti að þær feli almennt í sér lengri binditíma, eru oft óskráðar og illseljanlegri en hefðbundnari fjárfestingar. Væntingar um ávöxtun eru að jafnaði hærri en hefðbundinna fjárfestingarkosta en að sama skapi getur oft fylgt þeim heldur meiri áhætta. Dæmi um sérhæfðar fjárfestingar eru framtaksfjárfestingar, fasteignafjárfestingar, sérhæfð lán og fjárfestingar í innviðum auk annarra verkefna. Mikil þekking innanlands hefur byggst upp undanfarin ár og talsverð gróska hefur verið í hérlendu fyrirtækjaumhverfi. Tækifæri hafa myndast til fjárfestinga í vísisjóðum (e. Venture) og hefur EFÍA fjárfest í þremur vísisjóðum. EFÍA hefur einnig fjárfest í sex öðrum nýfjárfestingum sem falla undir framtaksfjárfestinga, fjárfestinga í innviðum og sérhæfðum lánnum en einnig sem meðfjárfesting síðastliðinn tvö ár.

Hagnaður/tap í milljónum króna af sérhæfðum innlendum fjárfestingum

Á heildina litið hefur vegferð sjóðsins í innlendum sérhæfðum fjárfestingum gengið vel, en þó eru dæmi um fjárfestingar sem hafa gengið verr en upphaflegar forsendur gerðu ráð fyrir. Sem dæmi um slíkt má nefna kísilverið Sameinað Sílikon sem tapaðist að fullu. Eins má nefna kísilver PCC á Bakka við Húsavík en sú fjárfesting hefur gengið verr en áætlanir gerðu ráð fyrir.

Frá árinu 2008 hefur eignaflokkurinn, innlendar sérhæfðar fjárfestingar í heild sinni, skilað um **2.176 milljón króna** hagnaði af heildarfjárfestingu upp á um **5.984 milljónir króna**. Á myndinni hér að framan má sjá árangur einstakra fjárfestinga EFÍA sem er nýhafnar, komnar langt á veg eða lokið (dökk gráar súlur).

Framtaksfjárfestingar:

- **Framtaksfjárfestingarsjóðurinn HORN II:** Árið 2013 ákvað EFÍA að fjárfesta í framtaksfjárfestingarsjóðnum Horn II á vegum sjóðastýringarfélagsins Landsbréfa sem meðal annars fjárfesti í félögunum Hvatningu, stærsta eiganda Bláa Lónsins, Fáfni Offshore og Kea hótelum. Árleg ávöxtun er um 25%.
- **Framtakssjóður Íslands:** Árið 2009 var ákveðið að fjárfesta í Framtakssjóð Íslands þar sem tilgangurinn var að taka þátt í að móta fjárhagslega og rekstrarlega endurreisn íslensks atvinnulífs. Framtakssjóðurinn fjárfesti í níu fyrirtækjum á starfstíma sínum, þar á meðal í Icelandair, Icelandic Group, N1 og Invent Farma. Árleg ávöxtun á starfstíma sjóðsins er um 22%.
- **TFII:** Árið 2017 fjárfesti EFÍA í TFII, á vegum Íslenskra verðbréfa, sem hefur fjárfest í Hreinsitækni, Coripharma og Genis. Árleg ávöxtun er hingað til um 18%.
- **Íslenski Athafnasjóðurinn:** Árið 2011 ákvað EFÍA að taka þátt í Íslenska athafnasjóðnum á vegum Stefnis sem meðal annars fjárfesti í Högum, Sjóvá og 66 Norður. Árleg ávöxtun er um 17%.
- **Íslenski Athafnasjóðurinn II:** Árið 2013 fjárfesti EFÍA í framhaldssjóð Íslenska athafnasjóðsins á vegum Stefnis, Íslenska athafnasjóðsins II. Sjóðurinn fjárfesti meðal annars í Festi, Skeljungu og Verne Global. Árleg ávöxtun er um 14%.
- **Íslenski Athafnasjóðurinn III:** Árið 2016 fjárfesti EFÍA í framhaldssjóði Íslenska athafnasjóðsins á vegum Stefnis sem meðal annars fjárfesti í Reykjavík EDITION, Terra, Hamri, Lyfju og Men&Mice. Árleg ávöxtun er um 12%.
- **Edda slhf:** Árið 2013 fjárfesti EFÍA í innlenda framtakssjóðnum Eddu hjá sjóðastýringarfyrirtækinu Virðingu. Sjóðurinn fjárfesti meðal annars í Dominos, Securitas, Marorku og Íslands hótelum. Árleg ávöxtun er um 10%.
- **Framtaksfjárfestingarsjóðurinn HORN III:** Árið 2016 fjárfesti EFÍA í framtaksfjárfestingarsjóðnum Horn III á vegum sjóðastýringarfélagsins Landsbréfa sem meðal annars fjárfestir í Ölgerðinni, Hóp bílum og Bílaleigu Flugleiða. Árleg ávöxtun er um 4%.
- **Kjölfesta:** Árið 2012 fjárfesti EFÍA í framtakssjóðnum Kjölfestu sem var samstarf Virðingar og ALM ráðgjafar. Sjóðurinn fjárfesti meðal annars í Meniga, Oddi, Senu, Íslands hótél. Árleg ávöxtun er um 1%.
- **Íslenski Athafnasjóðurinn IV:** Árið 2021 fjárfesti EFÍA í framhaldssjóði SÍA á vegum Stefnis sem meðal annars er búið að fjárfesta í VAXA, Good Good og Rotovia. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.
- **VEX I:** Árið 2021 fjárfesti EFÍA í framtakssjóðnum VEX. Sjóðurinn hefur nú fjárfest í AGR Dynamics, Opin kerfi og Annata. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.
- **Framtaksfjárfestingarsjóðurinn Horn IV:** Árið 2021 fjárfesti EFÍA í framtaksfjárfestingarsjóðnum Horn IV á vegum sjóðastýringarfélagsins Landsbréfa sem hefur fjárfest í GoPro, S4S og Eðalfangi. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.

Vísis fjárfestingar:

- **Iðunn framtakssjóður:** Árið 2021 fjárfesti EFÍA í framtakssjóðnum Iðunn á vegum Kvika eignastýringar. Sjóðurinn hefur nú fjárfest meðal annars í Coripharma, EpiEndo Pharmaceuticals, Kara Connect og NeckCare Holding. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.
- **Crowberry II:** Árið 2021 fjárfesti EFÍA í vísisjóðnum Crowberry II. Sjóðurinn fjárfestir bæði í innlendum og erlendum vaxtarfélögum og hefur fjárfest meðal annars í Clutch, Rocky Road, GemmaQ, Tiimo, Embla og GreenBytes. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.
- **Eyriir Vöxtur:** Árið 2021 fjárfesti EFÍA í Eyri vöxtur á vegum Eyri Invest. Sjóðurinn hefur fjárfest í PayAnalytics, Passio, Justikal, FÓLK og Tulipop. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.

Fjárfestingar í innviðum:

- **Innviðir fjárfestingar:** Árið 2015 fjárfesti EFÍA í innviðasjóði sem m.a. fer með eignarhlut í HS Veitum. Árleg ávöxtun er um 14%.
- **Innviðir fjárfestingar II:** Árið 2022 fjárfesti EFÍA í framhalds innviðasjóði í rekstri Summu sem fer m.a. með eignarhlut í Mílu ehf. Þessi fjárfesting er skammt á veg kominn.

Fasteignafjárfestingar:

- **Fasteignasjóður SRE II:** Árið 2011 tók EFÍA þátt í fasteignasjóðnum SRE II á vegum sjóðastýringarfyrtækis Stefnis þar sem meðal annars var fjárfest í Icelandair hótelinu á Akureyri, húsnæði Nýherja, Hótel Borg og Advania. Árleg ávöxtun fjárfestingarinnar á eignarhaldstíma sjóðsins var um 24%.
- **FAST - I:** Árið 2012 tók EFÍA þátt í fasteignasjóðnum FAST-I á vegum sjóðastýringarfélagssins Íslandssjóða sem meðal annars fjárfesti í Höfðatorgi, húsnæði Ríkislögreglustjóra og Fjárslu ríkisins. Árleg ávöxtun fjárfestingarinnar á eignarhaldstíma sjóðsins var um 9%.

Fjárfestingar í sérhæfðum lánum:

- **Veðskuldabréfasjóðir:** Á árunum 2014–2021 hefur EFÍA fjárfest í veðskuldabréfasjóðunum Alda Credit Fund (I, II, III), Veðskuld (II, III), ST1 fagfjárfestisjóður og Landsbréf Veðskuldabréfasjóð (I, II) en um er að ræða fjárfestingu í innlendum veðskuldabréfum þar sem undirliggjandi eru meðal annars skuldabréf með veð í fasteignum. Árleg ávöxtun veðskuldabréfasjóðanna er um 8%.
- **Ármúli lánasafn:** Árið 2015 fjárfesti EFÍA í fagfjárfestisjóði í rekstri Stefnis. Um var að ræða eignatryggt skuldabréf til fjármögnunar á skilgreindu lánasafni MP banka. Árleg ávöxtun er um 7%.
- **AL 2 fagfjárfestisjóður:** Árið 2018 fjárfesti EFÍA í AL 2 á vegum Stefnis sem var fjárfesting í óskráðum skuldaviðurkenningum fyrirtækja í gegnum Kviku banka hf. Árleg ávöxtun er um 5%.

Beinar fjárfestingar/meðfjárfestingar:

- **HSV Eignarhaldsfélag (HS Veitur):** Árið 2015 fjárfesti EFÍA í félaginu HS Veitum, sem er innviðafjárfesting í tengslum við vatnsdreifikerfi. Árleg ávöxtun frá fjárfestingu er um 27%.
- **SFV (Festi):** Árið 2014 fjárfesti EFÍA í félagi sem var stofnað utan um fjárfestingu í fyrirtækinu Festi, sem á sínum tíma voru meðal annars verslanirnar Krónan og Elko. Árleg ávöxtun fjárfestingarinnar var um 27%.
- **Hvatning (Bláa lónið):** Árið 2019 fjárfesti EFÍA í sjóði á vegum Landsbréfa sem fer með eignarhlut í Bláa lóninu. Árleg ávöxtun er hingað til um 9%.

- **SF VI slhf (Verne Global):** Árið 2014 fjárfesti EFÍA í SF VI á vegum Stefnis sem var fjárfesting í Gagnaverinu Verne Global á Reykjanesi. Árleg ávöxtun er um 8%.
- **Jarðvarmi (HS Orka):** Árið 2011 fjárfesti EFÍA í HS Orku, sem er innviðafjárfesting í tengslum við sölu endurnýjanlegra orkugjafa. Árleg ávöxtun frá þeim tíma er um 7%.
- **Blávarmi (Bláa lónið):** Árið 2019 fjárfesti EFÍA í Blávarma sem fjárfestir í Bláa lóninu. Árleg ávöxtun um 6%.
- **PCC Bakki:** Árið 2015 fjárfesti EFÍA í kísilverksmiðju PCC við Húsavík. Þrátt fyrir að líftíma verkefnisins sé ekki lokið og ekki komið að endapunkti þá hafa erfiðleikar í rekstri og aukin fjárförf orðið til þess að sjóðurinn hefur fært eignina niður í 71% af fjárfestingu.
- **United Silicon:** Árið 2015 fjárfesti EFÍA í kísilverinu United Silicon í Helguvík á Reykjanesi. Sívaxandi rekstrarerfiðleikar og rökstuddur grunur um sviksemi varð þess valdandi að fjárfestingin tapaðist að endingu að fullu en hún nam um 0,3% af eignum sjóðsins.

Líkt og hefur komið fram er EFÍA stöðugt að leitast við að stækka mengið í þessum flokk sérhæfðra fjárfestinga. Undanfarin ár hefur nýjum fjárfestingum verið bætt í safnið. Dæmi um fjárfestingar sem hefur nýlega verið bætt við eru: SÍL 2 hs. og CP Invest slhf. (Coripharma). Vert er að koma inn á að með slíkar fjárfestingar þykir eðlilegt að ábati sé lítill fyrst um sinn og jafnvel neikvæður. Aftur á móti eru væntingar um að fjárfestingarnar skili hagnaði þegar tekur að líða á fjárfestingartímabilið.